

**ADVIES VAN HET INSTITUUT VOOR NATUUR- EN BOSONDERZOEK
INBO.A.2009.274**

**Wetenschappelijke instelling van de Vlaamse overheid
Kliniekstraat 25, 1070 Brussel
www.inbo.be**

***BETREFT: Advies ivm aanplant van meidoorn in buurt van appel- en
perenboomgaarden in Beverse Polder***

Nummer: INBO.A.2009.274
Datum: 23/11/2009
Contactpersoon: Peter Roskams – 054/43 71 15 – Peter.Roskams@inbo.be
Auteur(s) Peter Roskams en Arthur De Haeck
Kenmerk aanvraag: Mail
Datum aanvraag: 22/09/2009
Geadresseerde: Agentschap voor Natuur en Bos – Oost-Vlaanderen
Laurent Vanden Abeele
Gebroeders Van Eyckstraat 4-6
9000 Gent
cc. (optioneel) ANB-Centrale Diensten
ir. Carl De Schepper

Het INBO verricht geen onderzoek naar of in verband met bacterievuur. Voor het antwoord op de vraag naar de omvang van (commerciële) boomgaarden van appel en peer vermoeden we dat de dienst land- en tuinbouw (die deel uitmaakt van de Directie economie, landbouw en leefmilieu) beter geplaatst is. In de regio van het Waasland komen inderdaad tal van boomgaarden voor maar een juist aantal en hun omvang is ons – zoals reeds gesteld – onbekend.

Een aantal plantengeslachten (vnl. peren, maar ook appel, meidoorn, mispel, cotoneaster,..) die behoren tot de familie van de roosachtigen zijn potentieel vatbaar voor bacterievuur. De bacterie die de ziekte veroorzaakt kan overgedragen worden door vooral insecten (bijen), wind, regen en gereedschappen. De infectie kan gaan van landschappelijke beplanting, tuinen naar boomgaarden als andersom. De huidige wet- en regelgeving en het ons bekende vigerende onderzoek is vooral gericht op het maximaal beschermen van de economische teelten (fruit- en sierboomteelt). De aandacht die uitgaat naar vegetaties, aanplantingen,.. zonder een uitgesproken economische functie of doelstelling (hagen, houtkanten, heggen, struweel, deel uitmakend van een bos, park,..) is eerder beperkt.

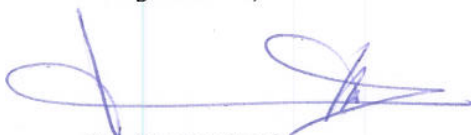
Meidoorn wordt vaak aangewezen als een bron van besmetting met bacterievuur en wordt daardoor als een bedreiging aanzien voor de commerciële fruitteelt. Voor Nederland besloot Van Teylingen (1990) echter dat de invloed van meidoorn op de aantasting in perenboomgaarden gering was. Nieuwe infecties in boomgaarden waren meestal afkomstig van oude infectiehaarden in de boomgaarden zelf, die niet rigoureuus genoeg waren aangepakt. De verspreiding van de infectie blijkt toe te nemen met de aantastingsgraad van de besmette beplanting.

Uiteraard zal de verspreiding en de infectiekans afnemen indien er minder of geen waardplanten zouden voorkomen. Dit argument wordt vaak aangehaald ten nadele van bv meidoorn wat illustreert dat de economische, de ecologische en de landschappelijke belangen niet altijd evenwaardig worden afgewogen.

Wat het aanplanten in de Beverse Polder betreft: Meidoorn heeft een belangrijke landschappelijke en natuurbehoudswaarde en verdient hier dus zeker een plaats. In een regio met commerciële boomgaarden of boomkwekerijen - en dus ook een verhoogd risico op conflicten rond meidoorn en mogelijke door het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen (FAVV) opgelegde bestrijdingsmaatregelen - lijkt het echter opportuun om voor kleinschalige landschapselementen niet uitsluitend meidoorn te planten maar verschillende soorten en dus meer diversiteit te voorzien.

Wij kennen geen regelgeving die de afstand (in de enge zin van het woord) van gevoelige soorten in relatie tot commerciële exploitaties regelt. De wetgeving voorziet wel degelijk in een zekere graduele tolerantie en beheersing van potentiële waardplanten. Onze gegevens aan wetgeving aangaande de beheersing van bacterievuur zijn mogelijk niet volledig maar in het meest actuele besluit dat in ons bezit is (BS 17-07-2006) wordt de regio Beveren, Kallo, Doel niet genoemd als (een deel van een) speciaal beschermd gebied (bufferzone). De meidoornplanten mogen er dus, strikt gezien, vrij uitgroeien en bloeien (tenzij deze zouden aangetast zijn).

Hoogachtend,

Dr. Jurgen Tack
Administrateur-generaal

Literatuur:

van Teylingen, M. (1990). Bloei van wilde meidoorn en bacterievuur; zin en onzin van de MOP Nederlands bosbouw tijdschrift, p257-261